

для повідомлення про кібербулінг, а у Великобританії школи зобов'язані розробляти та впроваджувати внутрішні правила реагування на кіберзагрози. В Україні подібна практика тільки зароджується.

Психологічна підтримка жертв кібербулінгу повинна стати доступною та системною. Йдеться як про роботу шкільних психологів, так і про створення незалежних консультативних центрів, телефонів довіри, онлайн-платформ, куди дитина може звернутися анонімно. Також варто проводити кампанії з інформування про ознаки кібербулінгу та способи реагування на нього. У цьому процесі важливу роль відіграють неурядові організації та волонтери, які можуть ефективно охоплювати аудиторію дітей і підлітків через ті самі цифрові канали, де поширюється кіберцькування.

Отже, протидія кібербулінгу серед дітей в Україні є складним завданням, що вимагає не лише нормативного регулювання, а й глибоких змін у культурі цифрової поведінки. Необхідно чітко визначити поняття кібербулінгу в праві, запровадити алгоритми дій для закладів освіти, розвивати цифрову грамотність з молодшого віку, забезпечити психологічну підтримку постраждалих, активізувати роботу держави з приватними платформами та впроваджувати міжнародні стандарти. Тільки за умов цілісного та системного підходу можна сформувати безпечне цифрове середовище, у якому права дитини будуть захищені не лише на папері, а й на практиці.

Список використаних джерел

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. №8073-X. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. № 51. Ст. 1122.

Андрій СІРКО

ад'юнкт кафедри

адміністративного права і процесу

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ

ПОЛОЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ТА НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ ЗАХИСТ ПРАВ ДІТЕЙ В УКРАЇНІ

Для ефективного захисту прав дітей на національному рівні, міжнародні стандарти вимагають комплексного підходу, що включає законодавчі ініціативи, інституційну підтримку та використання адміністративно-правових механізмів. При цьому надзвичайно важливо, щоб національне законодавство відповідало міжнародним вимогам. Так, одним з основних міжнародних документів, що визначає стандарти захисту прав дітей, є

Конвенція ООН про права дитини, яка була прийнята 20 листопада 1989 року. Цей документ складається з 54 статей і регулює широкий спектр прав дітей, включаючи право на життя, освіту, здоров'я, захист від насильства, а також право на участь у суспільному житті. Усі держави, які ратифікували Конвенцію, зобов'язані дотримуватися її положень і вживати всіх необхідних заходів для забезпечення прав дітей. Це включає забезпечення соціальних, економічних, культурних та громадянських прав.

Україна приєдналася до Конвенції ООН про права дитини 27 лютого 1991 року, що стало значним кроком у сфері захисту прав дітей на національному рівні. Відтоді в Україні було ухвалено низку законодавчих актів, спрямованих на імплементацію положень цієї Конвенції в національне право. Одним із важливих кроків стало ухвалення Закону України «Про охорону дитинства» від 26 квітня 2001 року. Цей закон встановлює основні принципи політики щодо забезпечення прав дітей в Україні, визначаючи основні напрями роботи органів влади у сфері захисту прав дітей та сімейної політики [4].

Іншим важливим документом є Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII «Про запобігання та протидію домашньому насильству», що регулює, в тому числі, питання захисту дітей від психологічного, фізичного, економічного насильства в родинному середовищі. Закон передбачає комплекс заходів, які повинні застосовуватися для захисту дітей від фізичного, психологічного або сексуального насильства, а також від експлуатації. Це включає право дітей на безпечне середовище для розвитку та забезпечення їхнього благополуччя в межах сім'ї [5].

Закон України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» від 24.01.1995 № 20/95-ВР регулює діяльність органів, які забезпечують правовий захист дітей. Цей закон визначає функції та повноваження органів опіки та піклування, що займаються захистом прав дітей, а також створює умови для їх належного забезпечення в складних життєвих ситуаціях. Завдяки цьому законодавчому акту органи державної влади та місцевого самоврядування отримали необхідні інструменти для захисту прав дітей у різних сферах – від освіти до охорони здоров'я [3].

Одним із важливих елементів правового регулювання є система ювенальної юстиції, яка функціонує в Україні з метою забезпечення правосуддя для дітей, які стали жертвами або свідками злочинів. Ця система включає спеціалізовані суди, прокуратуру та органи поліції, які здійснюють розгляд справ, що стосуються дітей, та вживають необхідних заходів для їхнього захисту. Метою ювенальної юстиції є створення спеціалізованих умов для розгляду таких справ, де враховуються особливості психо-емоційного стану дітей та їхні потреби в умовах правосуддя.

Захист прав дітей в Україні також базується на адміністративно-правових механізмах та інструментах, таких як адміністративні акти та рішення органів опіки і піклування, які приймаються для забезпечення прав

дітей у різних сферах життя. Ці акти дозволяють швидко реагувати на порушення прав дітей і приймати рішення, що забезпечують захист їхніх інтересів, а також ефективно регулюють питання, що стосуються прав та обов'язків батьків і законних представників дітей [1, с. 76].

Важливим аспектом є співпраця державних органів з громадськими організаціями, що працюють у сфері захисту прав дітей. Такі партнерства сприяють більш ефективному вирішенню проблем, з якими стикаються діти, та дозволяють забезпечити комплексний підхід до їхнього захисту. Ця співпраця дозволяє об'єднувати ресурси та знання для реалізації програм, спрямованих на покращення умов життя дітей та захист їх прав в Україні. Наразі в Україні триває процес удосконалення адміністративно-правового механізму захисту прав дітей. Одним з основних завдань є подальша імплементація міжнародних стандартів, таких як Конвенція ООН про права дитини, в національне законодавство. Це дозволить забезпечити більш ефективну та справедливу систему захисту прав дітей, а також удосконалити інструменти реагування на порушення їхніх прав, зокрема через створення спеціалізованих органів та механізмів, які б могли швидко реагувати на будь-які порушення.

Враховуючи сучасні виклики, такі як війна, економічна нестабільність та інші соціальні проблеми, захист прав дітей в Україні потребує постійного вдосконалення. Необхідно розробляти нові програми, спрямовані на підтримку дітей, що опинилися в складних життєвих ситуаціях, зокрема в умовах тимчасової окупації, переселення чи біженства. Діяльність державних органів, громадських організацій і міжнародних партнерів повинна бути спрямована на створення умов, де кожна дитина буде захищена від насильства та експлуатації [2, с. 176].

Отже, міжнародний досвід у сфері захисту прав дітей є важливим інструментом для вдосконалення національної системи захисту прав дітей в Україні. Впровадження міжнародних стандартів у національне законодавство та створення ефективних механізмів захисту прав дітей сприятиме підвищенню рівня добробуту та розвитку кожної дитини в Україні.

Список використаних джерел

1. Бахчев К. Міжнародний досвід реалізації ювенальної політики. *Концептуальні положення механізму захисту прав дітей: український та зарубіжний контекст*: кол. монографія. Дніпро : ДДУВС, 2021. С. 75-103.
2. Стешенко В. М. Правовий захист прав дітей та підлітків і безпечний інформаційний простір: навч. посібник (2-ге вид., змін.). Харків : Право, 2019. С. 392.
3. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24.01.1995 р. № 20/95-ВР URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/239-17>.
4. Про охорону дитинства: Закон України від 26.04.2001 р. № 2402-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>.
5. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 р. № 2229-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2789-14>.
6. Конвенція ООН про права дитини від 20.11.1989 р. (ратифік. Україною 27.02.1991 р.). URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021